

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 august 2019, în cauza penală în privința lui

Rotari Sebastian xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.12.2017 - 26.12.2018;

Instanță de apel: 15.01.2019 - 07.08.2019;

Instanță de recurs: 07.10.2019 - 13.11.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Central din 26 decembrie 2018, Rotari Sebastian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(2) Cod penal, cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art.85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa dată de adăugat parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Drochia din 30.03.2017 și definitiv de stabilit ca pedeapsă lui Rotari Sebastian 1 an 2 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Rotari Sebastian neavând autorizație specială, fără scop de înstrăinare, a comis păstrarea ilegală a drogurilor la domiciliu său. Astfel la 27 octombrie 2017, aproximativ la ora 07:15, în cadrul efectuării percheziției, la domiciliu său în xxxxx, în gospodăria acestuia a fost depistat și ridicat un pachet din polimer cu conținut de masă de origine vegetală uscată, de culoare verde, cu miros specific, asemănătoare cu cânepa. Conform raportului de expertiză chimică nr.34/12/2/2-R-1637 din 16.11.2017, se constată că Masa vegetală uscată, mărunțită de culoare verde, care a fost depistată și ridicată la 27.10.2017, în cadrul percheziției la domiciliul lui Rotari Sebastian, reprezintă marihuană. Marihuana se atribuie la substanțe stupefiante-droguri de origine vegetală, neutilizată în scopuri medicinale, obținută artizanal din plantele de cânepă. Cantitatea substanței narcotice marihuana, în stare uscată constituie 1,1817 grame și

se atribuie la substanțe narcotice în cantități mari.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia în partea neîncasării cheltuielilor de judecată, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 2 800 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivarea cerințelor sale, a invocat că, prima instanță neîntemeiat a respins solicitarea privind încasarea cheltuielilor de judecată în cuantum de 2 800 lei suportate la efectuarea expertizei chimice, ignorând astfel prevederile art.art.227, 229 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 august 2019, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, aceste cheltuieli au fost suportate pentru efectuarea raportului de expertiză nr.34/12/2-R-1637 din 16.11.2017 în scopul constatării naturii masei vegetale mărunțite de culoare verde, ridicate de la inculpatul Rotari Sebastian la costul de 2 800 lei, acțiuni îndeplinite în vederea acumulării probelor necesare, ce demonstrează vinovăția și identifică persoana vinovată în comiterea unei infracțiuni.

Totodată, instanța de apel a menționat obligația pozitivă a statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului, în cazul dat a cheltuielilor pentru efectuarea raportului de expertiză.

Mai mult, având în vedere prevederile art.142 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de apel a subliniat că în prezenta cauză penală ordonatorul expertizelor judiciare a fost organul de urmărire penală, fără a exista o cerere din partea părților, deci instanța de fond corect a concluzionat despre netemeinicia cerinței date, motivând-o în sentință.

Suplimentar, instanța de apel a remarcat și faptul că, la materialele cauzei lipsesc careva dovezi că inculpatul Rotari Sebastian ar fi încadrat în câmpul munci sau ar avea o ocupație stabilă, iar în afară de aceasta, prin sentința contestată a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal și condamnat la pedeapsa închisorii, ceea ce ar face imposibil achitarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea parțială a acesteia, în latura cheltuielilor de judecată și dispunerea încasării în contul statului de la inculpat a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 800 lei.

În motivarea cerințelor sale recurentul a invocat că, cheltuielile de judecată în sumă totală de 2 800 lei constituie cheltuieli care au fost suportate pentru efectuarea raportului de expertiză nr.34/12/2-R-1637 din 16.11.2017 în scopul constatării naturii masei vegetale mărunțite de culoare verde ridicată de la inculpatul Rotari Sebastian.

De asemenea, a notat că expertiza judiciară în speță, a fost efectuată la cererea organului de urmărire penală în conformitate cu prevederile art.142 alin.(1) Cod de procedură penală, care indică expres, că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importantă probatorie pentru cauza penală sunt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte

domenii.

Totodată, subliniază că prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare de la 09.02.2018, alin.(2) al art.142 Cod de procedură penală care prevedea, că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile (obligatorii) prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, a fost abrogat, deci, reieșind din cele expuse - sunt aplicabile doar dispozițiile art.229 alin.(1) Cod de procedură penală, care prevăd expres, că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Consideră că, cheltuielile de judecată sunt imputabile celui condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temei juridic fiind vinovăția infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu ar fi fost suportate.

Mai mult, argumentele instanței de apel privind imposibilitatea lui Rotari Sebastian să achite cheltuielile judiciare sunt lipsite de temei și contravin materialelor cauzei, or, instanța a ignorat datele ce țin de personalitatea inculpatului care nu este căsătorit, nu are persoane la întreținere, nu are stare materială dificilă. În plus, inculpatul Rotari Sebastian a fost anterior condamnat, examinarea cauzei penale în instanța de fond a fost dispusă în lipsa lui, el fiind anunțat în căutare.

În final, concluzionează că, atât prima instanță cât și instanța de apel, nu au clarificat obiectiv necesitatea încasării cheltuielilor de judecată, adoptând hotărâri ilegale și neargumentate în această latură.

Prin respingerea solicitării procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului se va genera dispreț față de activitatea organelor de drept și se va duce la consecințe contrare scopului urmărit.

6. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal reține că, recurentul invocă temeiul pentru recurs prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. În esență, recurentul critică decizia doar din motiv că, instanța de apel greșit a respins solicitarea din cererea de apel cu privire la încasarea din contul

inculpatului a sumei de 2 800 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 800 lei, suportate pentru efectuarea expertizei chimice.

Astfel, art.227 alin.(2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin.(3) al aceleiași norme prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal conchide, că suma de 2 800 lei a fost necesară pentru efectuarea expertizei chimice nr.34/12/2-R-1637 din 16.11.2017 (f.d.18-20), dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 06.11.2017 (f.d.15), or, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea expertizei întru stabilirea categoriei de substanțe narcotice, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Referirea recurentului la Legea nr.316 din 22 noiembrie 2017, prin care a fost exclus alin.(2) din art.143 Cod procedură penală, nu poate fi reținută, deoarece respectiva Lege a intrat în vigoare la 09 februarie 2018, pe când infracțiunea a fost comisă și expertiza a fost efectuată până la aceste modificări.

Mai mult, recurentul nu a formulat argumente indubitabile care să ateste că nu este acceptabilă soluția de a lăsa plata cheltuielilor judiciare pe seama statului și că, în speță, urmează a fi pusă plata acestor cheltuieli în sarcina inculpatului.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurent prescrisă la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală,

Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 august 2019, în cauza penală în privința lui *Rotari Sebastian xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizie pronunțată motivat la 13 noiembrie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac